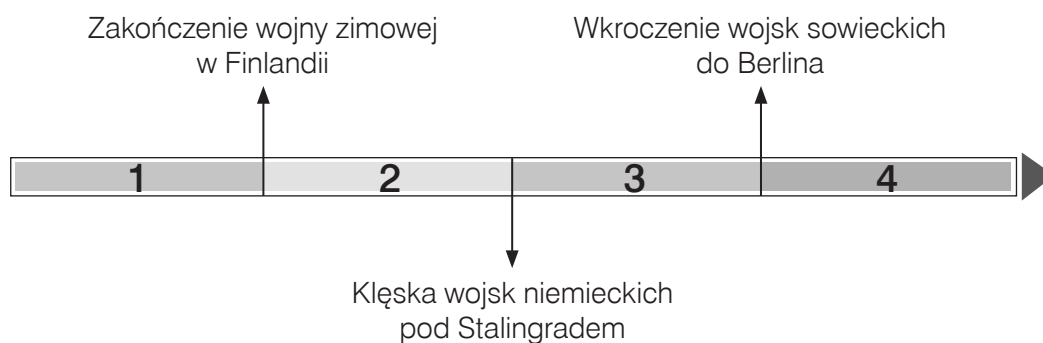

.....

Test składa się z 16 zadań. W zadaniach 1.–4., 6.–9., 11.–15. wybierz poprawną odpowiedź i zaznacz ją znakiem X. Jeśli się pomylisz, otocz kółkiem błędnie zaznaczoną odpowiedź i zaznacz właściwą. Odpowiedzi do zadań 5., 10., 16. zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Zadanie 1. (0–1)

Przyjrzyj się taśmie chronologicznej i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Powstanie warszawskie wybuchło w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Zadanie 2. (0–2)

Wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W każdym wierszu tabeli zaznacz literę spośród A–D.

- A. Początek bitwy nad Bzurą.
- B. Atak wojsk niemieckich na Westerplatte.
- C. Agresja Związku Sowieckiego na Polskę.
- D. Kapitulacja wojsk polskich pod Kockiem.

I.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
II.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

Zadanie 3. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz ciąg wydarzeń ułożonych w kolejności chronologicznej.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad zawarły niniejszy układ i postanawiają, co następuje:

1. Rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad uznaje, że traktaty sowiecko-niemieckie z 1939 roku, dotyczące zmian terytorialnych w Polsce, utraciły swoją moc. [...]
3. Oba rządy zobowiązują się wzajemnie do udzielenia sobie wszelkiego rodzaju pomocy i poparcia w obecnej wojnie przeciwko hitlerowskim Niemcom.
4. Rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad oświadcza swą zgodę na tworzenie na terytorium Związku Socjalistycznych Republik Rad Armii Polskiej [...].

Źródło: *Wiek XX w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1998, s. 257.

- A. atak III Rzeszy na ZSRS → podpisanie układu Sikorski–Majski → powstanie armii gen. Andersa
- B. powstanie armii gen. Andersa → atak III Rzeszy na ZSRS → podpisanie układu Sikorski–Majski
- C. podpisanie układu Sikorski–Majski → powstanie armii gen. Andersa → atak III Rzeszy na ZSRS
- D. atak III Rzeszy na ZSRS → powstanie armii gen. Andersa → podpisanie układu Sikorski–Majski

Zadanie 4. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Przemiany w Czechosłowacji w Marcu '68 budziły sympatię i nadzieję społeczeństwa polskiego. Liczono, iż podobne zmiany możliwe są także w PRL. Popularnym hasłem wiosną 1968 r. było „cała Polska czeka na swego Dubczeka”. Okrzyki na cześć Czechosłowacji pojawiły się m.in. w czasie manifestacji w Częstochowie, Krakowie, Poznaniu i Warszawie. Z drugiej strony protesty studenckie w PRL cieszyły się sympatią mieszkańców CSRS [Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej], na wielu uczelniach przyjęto rezolucje solidarnościowe, prasa potępiała kampanię antystudencką i antysemitkę. Po zwolnieniu grupy profesorów UW zaproponowano im podjęcie pracy na Uniwersytecie Karola w Pradze.

Źródło: Ł. Kamiński, *Praska wiosna*, www.marzec1968.pl [dostęp: 9.02.2020].

W czasie gdy I sekretarz Komunistycznej Partii Czechosłowacji Alexander Dubček reformował swoje państwo, w Polsce

- A. nastąpiła zmiana na stanowisku I sekretarza KC PZPR.
- B. założono niezależny związek zawodowy „Solidarność”.
- C. wprowadzono demokratyczne zmiany w szkolnictwie.
- D. organizowano protesty przeciwko władzy komunistycznej.

Zadanie 5. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Ostatecznie [podczas konferencji w Jałcie] przeważało stanowisko Stalina, aby rząd taki powstał na podstawie tego, który istniał od końca lipca 1944 roku w Lublinie, czyli inaczej mówiąc – na bazie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Do niego mieli być dołączeni „demokratyczni”, jak to określono, politycy z kraju i z emigracji. Powstały w ten sposób rząd [...] – Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej – to był kolejny sukces Stalina – [...]. TRJN miał zostać uznany przez zachodnie mocarstwa i w ten sposób Rząd RP w Londynie miał zniknąć ze sceny międzynarodowej.

Źródło: A. Paczkowski, *Początek konferencji w Jałcie* (wywiad przeprowadziła E. Zientara), www.muzhp.pl [dostęp: 22.02.2020].

Wymień decyzje w sprawie rządu polskiego podjęte podczas konferencji w Jałcie. Wyjaśnij, dlaczego te postanowienia przyczyniły się do umocnienia rządów komunistycznych w Polsce.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0–1)

Przyjrzyj się mapie, przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Integracja europejska w latach 1951–2013

Pierwszym krokiem w procesie integracji państw zachodnioeuropejskich było utworzenie na mocy traktatu paryskiego z 1951 roku Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Już sześć lat później dzięki podpisaniu traktatów rzymskich doszło do zacieśnienia współpracy – powołano do życia m.in. Europejską Wspólnotę Gospodarczą. W następnych latach przystępowały do niej kolejne państwa. W końcu lat 70. XX wieku po raz pierwszy obywatele państw członkowskich wyłonili w bezpośrednich wyborach swoich przedstawicieli na forum europejskim, czyli eurodeputowanych, którzy zasiedli w ławach Parlamentu Europejskiego w Strasburgu. Na początku lat 90. XX wieku zgodnie z traktatem z Maastricht doszło do przekształcenia się dotychczasowych struktur wspólnotowych w Unię Europejską. Chęć przyłączenia się do niej wyraziły kolejne państwa, m.in. z Europy Środkowo-Wschodniej, które po latach komunizmu widziały w tym kroku szansę na szybszą modernizację. Po prawie dziesięciu latach starań tych krajów w 2004 roku nastąpiło największe rozszerzenie w historii integracji europejskiej – do Unii Europejskiej wraz z Polską przystąpiło jeszcze dziewięć innych państw.

Pierwsze wybory do Parlamentu Europejskiego odbyły się w

- A. 6 państwach europejskich.
- B. 9 państwach europejskich.
- C. 15 państwach europejskich.
- D. 25 państwach europejskich.

Zadanie 7. (0–2)

Przyjrzyj się mapie, przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Zmiany terytorialne na ziemiach polskich po II wojnie światowej

Tekst 1.

Trzy głowy rządów uważają, że wschodnią granicą Polski winna być linia Curzona z odchyleniami w niektórych okolicach 5–8 km na korzyść Polski. Uznają one, że Polska winna otrzymać wydatne nabytki terytorialne na północy i zachodzie [...].

Źródło: *Polska i Wielka Brytania przed i po Konferencji Krymskiej. Dokumenty*, Londyn 1946, s. 10–12.

Tekst 2.

Rozdział IX. Polska

[...] b) Szefowie trzech rządów są zgodni co do tego, że zanim nastąpi ostateczne określenie zachodniej granicy Polski, byłe niemieckie terytoria na wschód od linii biegnącej od Morza Bałtyckiego bezpośrednio na zachód od Świnoujścia i stąd wzdłuż rzeki Odry do miejsca, gdzie wpada zachodnia Nysa, i wzdłuż zachodniej Nysy do granicy czechosłowackiej, łącznie z tą częścią Prus Wschodnich, która, zgodnie z porozumieniem osiągniętym na niniejszej konferencji, nie została oddana pod administrację Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i włączając obszar byłego Wolnego Miasta Gdańska, powinny znajdować się pod zarządem państwa polskiego i pod tym względem nie powinny być uważane za część radzieckiej strefy okupacyjnej Niemiec.

Źródło: *Ustalenia Konferencji w Poczdamie (1945) w sprawie Polski*, Centrum Dialogu Przelomy – Muzeum Narodowe w Szczecinie, www.przelomy.muzeum.szczecin.pl [dostęp: 16.02.2020].

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

I.	We fragmencie uchwały zacytowanym w tekście 2. mocarstwa zdecydowały, które państwo obejmie kontrolę nad terytorium oznaczonym na mapie numerem 1.	P	F
II.	Zgodnie z fragmentem uchwały przedstawionym w tekście 1. zdecydowano o powojennej przynależności państwowej terytorium oznaczonego na mapie numerem 2.	P	F

Zadanie 8. (0–1)

Przyjrzyj się ilustracji i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Karykatura. 22 czerwca 1941 roku

Zdaniem autora karykatury działanie III Rzeszy wynikało z

- A. realizacji postanowień *Układu o przyjaźni i granicach* zawartego w 1939 roku.
- B. próby odwetu przywódcy tego państwa za nielojalną politykę swojego sojusznika.
- C. wstrzymania przed 22 czerwca 1941 roku dostaw zaopatrzenia z Niemiec do ZSRS.
- D. chęci zaskoczenia przywódcy ZSRS będącego do dnia ataku Niemiec sojusznikiem Hitlera.

Zadanie 9. (0–1)

Przyjrzyj się mapie i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Europa po 1945 roku

Z sytuacji przedstawionej na mapie wynika, że na skutek II wojny światowej

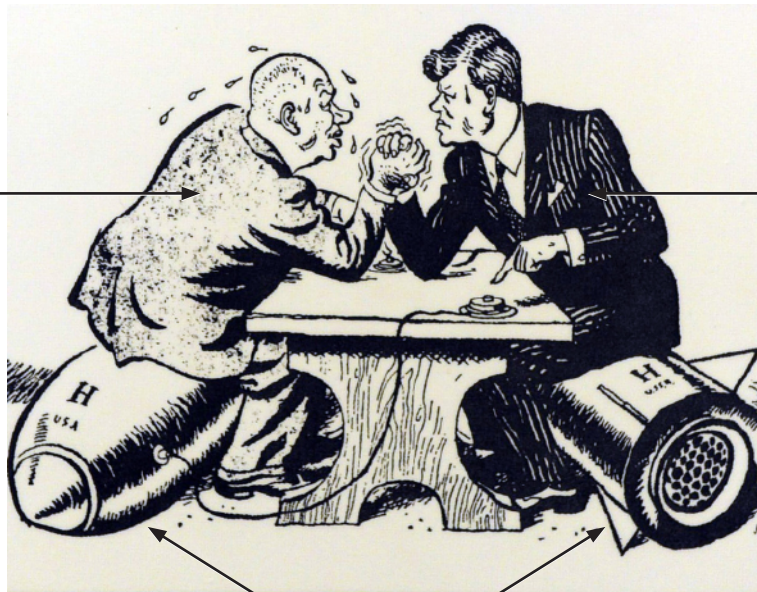
- A. przyłączono do Polski ziemie położone na wschodzie.
- B. podzielono Czechosłowację na dwa państwa.
- C. włączono Litwę do Związku Sowieckiego.
- D. rozszerzono terytorium Niemiec.

Zadanie 10. (0–2)

Przyjrzyj się ilustracji, przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Karykatura. Kryzys kubański

Przywódca ZSRS
Nikita Chruszczow

Prezydent USA
John F. Kennedy

rakiety z ładunkiem nuklearnym

– Od wiosny 1962 roku Sowieci zaczęli dostarczać na Kubę, cały czas obawiającą się interwencji amerykańskiej, części rakiet, które miały stać się nośnikami broni jądrowej – mówił profesor Paweł Wieczorkiewicz. – Chruszczow był przekonany, że Kuba, na której znajdują się sowieckie bomby atomowe, zostanie uwolniona od groźby interwencji, a ponadto, że możliwość umieszczenia szeregu baterii rakietowych tuż u wybrzeży amerykańskich [...] skłoni Stany Zjednoczone do większej ustępliwości.

Prezydent USA John F. Kennedy na to zgodzić się nie mógł. [...] Amerykanie doskonale wiedzieli o postępujących instalacjach sowieckiej broni rakietowej i atomowej na Kubie. Kennedy postawił więc sprawę na ostrzu noża. Nad Kubę skierowano jednostki lotnictwa amerykańskiego, rozpoczęto też blokadę morską wyspy. Ostrzeżono, że zostaną użyte siły przeciwko sowieckim transportowcom z bronią jądrową i rakietową zmierzającym ku wyspie.

– Chruszczow zareagował równie stanowczo – komentował historyk. – [...] Zmobilizowano sowieckie siły zbrojne i w ten sposób w końcu października 1962 roku oba supermocarstwa znalazły się na krawędzi wojny.

Ostatecznie kryzys kubański zakończył się kompromisem. Po latach historycy uznali, że więcej korzyści z konfliktu wynieśli Rosjanie [tzn. Sowieci]. – To nie był sukces spektakularny – mówił gość audycji – bo formalnie Związek Radziecki [Sowiecki] wycofał swoją broń atomową i rakietową z Kuby. Ale bez wątpienia był to sukces polityczny. Stany Zjednoczone, w zamian za taką decyzję, zobowiązały się do szanowania integralności terytorialnej Kuby. Castro mógł być spokojny o swój reżim. Nie groziła mu interwencja. Poza tym Amerykanie zobowiązali się do ograniczenia liczby swoich wyrzutni rakietowych w Turcji.

Źródło: *Kryzys kubański – świat na skraju wojny* (streszczenie audycji radiowej z 1997 r.), www.polskieradio.pl [dostęp: 11.03.2020].

Napisz, jak doszło do kryzysu kubańskiego oraz co doprowadziło do jego zakończenia. Odwołaj się do zamieszczonego tekstu oraz karykatury.

Zadanie 11. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Ceną, jaką świat zachodni zapłacił za pokonanie Niemiec w II wojnie światowej, były olbrzymie straty materialne i ludzkie. [...] Zdobycze terytorialne Armii Radzieckiej wyznaczyły zasięg kontroli Moskwy nad państwami, które znalazły się w strefie jej dominacji. Nie zamierzała ona wycofywać się z zajętych terytoriów, otwierała nowe fronty roszczeń terytorialnych, [...] stawiała do globalnej rywalizacji ze Stanami Zjednoczonymi [...]. Wydarzenia polityczne pierwszych powojennych lat rozwiały iluzję zachodnich rządów, że dzięki harmonijnej współpracy wszystkich uczestników antyhitlerowskiej koalicji możliwe będzie zbudowanie trwałego pokoju i zapobieżenie podziałom w Europie. [...]

Za priorytety swoich działań [w takiej sytuacji] rządy państw demokratycznych uznały: zdecydowane przeciwdziałanie rozprzestrzeniającej się ideologii komunistycznej, odbudowę gospodarki i zapobieżenie ewentualnym konfliktom oraz zapewnienie skutecznej obrony. Te cele wymagały bliskiej współpracy państw Europy Zachodniej i USA. [...] Realizacja tych założeń wiodła od planu Marshalla, [...] poprzez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali do Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. [...] Powstanie w 1949 r. Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego [...] wzmocniło proces integrowania się państw zachodniej demokracji. [...]

Źródło: R. Kupiecki, *Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego*, Warszawa 2016, s. 10–15.

Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego powstała, ponieważ państwa Europy Zachodniej i USA zamierzały w ten sposób

- A. utworzyć trwałą koalicję antyhitlerowską.
- B. przyspieszyć odbudowę gospodarczą świata.
- C. zapewnić sobie skuteczną obronę przed ZSRS.
- D. zakończyć rywalizację o dominację na Zachodzie.

Zadanie 12. (0–1)

Przyjrzyj się fotografii i wykonaj polecenie.

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1.–3.

Fotografia została wykonana w

A.	1939 roku,	ponieważ w tym czasie	1.	Związek Sowiecki i III Rzesza współpracowały ze sobą w ramach sojuszu.
			2.	Stany Zjednoczone i Związek Sowiecki toczyły wojnę przeciwko III Rzeszy.
B.	1945 roku,		3.	III Rzesza i Stany Zjednoczone utrzymywały stosunki dyplomatyczne.

Zadanie 13. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Fragmenty meldunków

Melduję, że z kół niemieckich powiatu Jarocin, doszła do nas wiadomość, że Niemcy wynaleźli nową broń w postaci torped. Torpedy te są już w p-kcji [produkcji] koło miasta Szczecin [...]. Jeden z Niemców wygadał się, że próby wykazały doskonałość tej broni oraz, że nowa p-kcja jej już się rozpoczęła. Przeprowadzony swego czasu przez lotnictwo amer. lot bombardujący na fabryki w których wyrabiają torpedy nie wyrządził znaczniejszych szkód. Polecitem śledzić tę sprawę, a szczególnie dowiedzieć się więcej szczegółów o tej broni.

Sprawa budowy „raket” przez Niemców na wyspie, rzekomo dla odwetu przeciwko Anglii przedstawia się następująco: Dn. 20.X.43 r. udałem się do informatora, który zeznał mi: Budowa wspomnianych raket odbywała się na jednej z wysp Bałtyku [...].

Źródło: Archiwum Akt Nowych w Warszawie, www.aan.gov.pl [dostęp: 22.02.2020].

Uzupełnij zdanie. Zaznacz A albo B oraz C albo D.

Z przedstawionych tekstów wynika, z osoby składające meldunki wykonywały działania o charakterze **A/B**, o czym świadczy **C/D**.

- I. **A.** wywiadowczym
B. dywersyjnym
- II. **C.** atakowanie i niszczenie dóbr służących wrogowi do prowadzenia wojny
D. zbieranie informacji na temat dóbr służących wrogowi do prowadzenia wojny

Zadanie 14. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

[...] po dwóch latach denazyfikacji i różnych form reedukacji w czterech strefach okupacyjnych Niemiec społeczeństwo niemieckie utwierdziło się w przekonaniu, że działalność Sojuszniczej Rady Kontroli kieruje się chęcią zemsty. Odrzucano denazyfikację jako działalność stygmatyzującą. Uważano, że skoro ukarano największych zbrodniarzy, można spokojnie zająć się swoim życiem. [...] Wracając do denazyfikacji można powiedzieć, że z góry skazana była ona na niepowodzenie i niespełnienie oczekiwań oraz wyobrażeń państw, byłych ofiar nazizmu, o sprawiedliwości dziejowej. Rozbudowana administracja, rozdęte procedury, schematyzm, ankiety ze 131 pytaniami, którą mieli wypełnić wszyscy pełniący ważne funkcje, lista z 99 kategoriami nazistów, wszystko to wymuszało ciągłe kompromisy między interesami komisji denazyfikacyjnych a ankietowanymi. W samej strefie amerykańskiej wypełniono 13 milionów takich kwestionariuszy. Często więc sprawy były przekazywane izbom orzekającym składającym się z Niemców. O winie lub niewinności decydowali sąsiedzi, przedstawiciele kościołów, odradzających się partii politycznych, pracodawcy.

Źródło: Prof. A. Wolff-Powęska: Niemcy odrzucali denazyfikację jako działalność stygmatyzującą, rozmawiał M. Szukała, 2016, www.dzieje.pl [dostęp: 16.02.2020].

Przeprowadzenie w powojennych Niemczech denazyfikacji miało polegać na

- A.** usunięciu z życia publicznego osób bezpośrednio związanych z systemem nazistowskim.
- B.** pozbawieniu Niemiec przemysłu zbrojeniowego zagrażającego światowemu pokojowi.
- C.** przywróceniu narodowi niemieckiemu demokratycznych metod rządzenia państwem.
- D.** oparciu gospodarki niemieckiej na nowych, wolnorynkowych zasadach organizacji.

Zadanie 15. (0–3)

Przyjrzyj się mapie, przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenia zdań.

Europa w latach II wojny światowej – sytuacja przed utworzeniem drugiego frontu

Pierwsze spotkanie przywódców tzw. Wielkiej Trójki odbyło się w Teheranie ponad dwa lata po rozpoczęciu przez Niemców realizacji planu Barbarossa. Atak III Rzeszy na ZSRS w 1941 roku doprowadził do powstania w ciągu kolejnych miesięcy sojuszu Związku Sowieckiego, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Jednak dopiero w Teheranie zapadła decyzja o utworzeniu drugiego frontu na zachodzie Europy. W czasie trwania konferencji Winston Churchill musiał zrezygnować z planu przeprowadzenia operacji desantowej na Bałkanach. Zgodnie z ustaleniami działania militarne określane jako drugi front rozpoczęto w czerwcu 1944 roku.

- I. Decyzję o utworzeniu drugiego frontu podjęto w roku
 - A. 1941.
 - B. 1943.
 - C. 1945.
- II. Działania militarne określane mianem drugiego frontu rozpoczęły się operacją wojsk alianckich na terenie
 - A. północnej Francji.
 - B. południowych Włoch.
 - C. zachodniej Chorwacji.
- III. Otwarcie drugiego frontu nastąpiło w formie
 - A. oblężenia.
 - B. nalotu.
 - C. desantu.

Zadanie 16. (0–2)

Przyjrzyj się mapie, przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Fragmenty audycji z profesorem Januszem Stefanowiczem

Ustalenia w sprawie Berlina

Od zakończenia II wojny światowej stosunki między Związkiem Sowieckim a zachodnimi mocarstwami pogarszały się. Podczas konferencji w Poczdamie ustalono, że Berlin będzie stanowić obszar specjalny, okupowany przez ZSRR, Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i Francję. Ustalono, że miasto będzie zarządzane wspólnie przez Komendanturę Sojuszniczą, w której znajdą się przedstawiciele wszystkich stron. – Miało to symbolizować jedność Berlina – komentował historyk.

Początek blokady

Bezpośrednią przyczyną kryzysu stała się reforma walutowa przeprowadzona, bez uzgodnienia z ZSRS, przez zachodnich aliantów w ich strefach okupacyjnych. W nocy z 23–24 czerwca 1948 władze ZSRS odcięły dostawy energii elektrycznej oraz zablokowały wszystkie drogi lądowe i wodne w Berlinie Zachodnim. Rozpoczęła się blokada miasta, która trwała prawie 11 miesięcy. [...]

Niezwykła operacja

Wobec działań Związku Sowieckiego zachodnie mocarstwa utworzyły mosty powietrzne. [...] Dzięki niespotykanej mobilizacji lotnictwa [...] udało się utrzymać zaopatrzenie w żywność, paliwa i opał dla mieszkańców Berlina Zachodniego. W czasie trwania blokady w ramach mostu powietrznego odbyło się ok. 277 tysięcy lotów.

Konsekwencje blokady

– Utworzenie mostu powietrznego nad Berlinem było wielkim osiągnięciem technicznym – powiedział prof. Stefanowicz.
 – Pod jego wpływem załamał się sam Stalin, który w maju 1949 r. odstąpił od blokady zachodnich stref miasta. Blokada Berlina uzmysłowiła, że nie da się utrzymać jedności między zwycięskimi mocarstwami i że prędzej czy później Niemcy zostaną podzielone na dwa odrębne państwa. 23 maja 1949 powstała Republika Federalna Niemiec. 7 października tego samego roku proklamowano Niemiecką Republikę Demokratyczną.

Źródło: *Sowiecka blokada Berlina*, prof. Janusz Stefanowicz w audycji Agnieszki Steckiej z cyklu *Dźwiękowy przewodnik po najnowszej historii Niemiec*, www.polskieradio.pl [dostęp: 21.02.2020].

Napisz krótką notatkę na temat powstania RFN i NRD. Wyjaśnij, jaka była sytuacja Niemiec po zakończeniu II wojny światowej i dlaczego powstały dwa państwa niemieckie. Użyj pojęć: zimna wojna i kryzys berliński.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

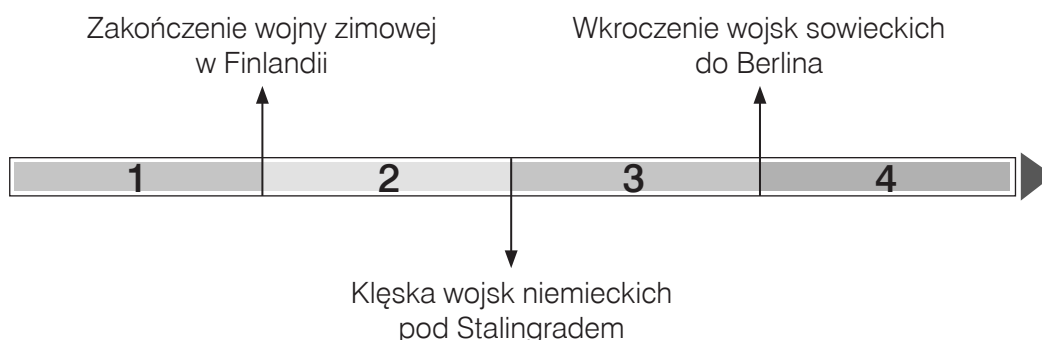
HISTORIA

.....

Test składa się z 16 zadań. W zadaniach 1.–4., 6.–9., 11.–15. wybierz poprawną odpowiedź i zaznacz ją znakiem X. Jeśli się pomylisz, otocz kółkiem błędnie zaznaczoną odpowiedź i zaznacz właściwą. Odpowiedzi do zadań 5., 10., 16. zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Zadanie 1. (0–1)

Przyjrzyj się taśmie chronologicznej i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Powstanie warszawskie wybuchło w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Zadanie 2. (0–2)

Wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W każdym wierszu tabeli zaznacz literę spośród A–D.

- A. Początek bitwy nad Bzurą.
- B. Atak wojsk niemieckich na Westerplatte.
- C. Kapitulacja wojsk polskich pod Kockiem.
- D. Agresja Związku Sowieckiego na Polskę.

I.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
II.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

Zadanie 3. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz ciąg wydarzeń ułożonych w kolejności chronologicznej.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad zawarły niniejszy układ i postanawiają, co następuje:

1. Rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad uznaje, że traktaty sowiecko-niemieckie z 1939 roku, dotyczące zmian terytorialnych w Polsce, utraciły swoją moc. [...]
3. Oba rządy zobowiązują się wzajemnie do udzielenia sobie wszelkiego rodzaju pomocy i poparcia w obecnej wojnie przeciwko hitlerowskim Niemcom.
4. Rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad oświadcza swą zgodę na tworzenie na terytorium Związku Socjalistycznych Republik Rad Armii Polskiej [...].

Źródło: *Wiek XX w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1998, s. 257.

- A. powstanie armii gen. Andersa → atak III Rzeszy na ZSRS → podpisanie układu Sikorski–Majski
- B. atak III Rzeszy na ZSRS → podpisanie układu Sikorski–Majski → powstanie armii gen. Andersa
- C. podpisanie układu Sikorski–Majski → powstanie armii gen. Andersa → atak III Rzeszy na ZSRS
- D. atak III Rzeszy na ZSRS → powstanie armii gen. Andersa → podpisanie układu Sikorski–Majski

Zadanie 4. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Przemiany w Czechosłowacji w Marcu '68 budziły sympatię i nadzieję społeczeństwa polskiego. Liczono, iż podobne zmiany możliwe są także w PRL. Popularnym hasłem wiosną 1968 r. było „cała Polska czeka na swego Dubczeka”. Okrzyki na cześć Czechosłowacji pojawiły się m.in. w czasie manifestacji w Częstochowie, Krakowie, Poznaniu i Warszawie. Z drugiej strony protesty studenckie w PRL cieszyły się sympatią mieszkańców CSRS [Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej], na wielu uczelniach przyjęto rezolucje solidarnościowe, prasa potępiała kampanię antystudencką i antysemitkę. Po zwolnieniu grupy profesorów UW zaproponowano im podjęcie pracy na Uniwersytecie Karola w Pradze.

Źródło: Ł. Kamiński, *Praska wiosna*, www.marzec1968.pl [dostęp: 9.02.2020].

W czasie gdy I sekretarz Komunistycznej Partii Czechosłowacji Alexander Dubček reformował swoje państwo, w Polsce

- A. wprowadzono demokratyczne zmiany w szkolnictwie.
- B. nastąpiła zmiana na stanowisku I sekretarza KC PZPR.
- C. założono niezależny związek zawodowy „Solidarność”.
- D. organizowano protesty przeciwko władzy komunistycznej.

Zadanie 5. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Ostatecznie [podczas konferencji w Jałcie] przeważało stanowisko Stalina, aby rząd taki powstał na podstawie tego, który istniał od końca lipca 1944 roku w Lublinie, czyli inaczej mówiąc – na bazie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Do niego mieli być dołączeni „demokratyczni”, jak to określono, politycy z kraju i z emigracji. Powstały w ten sposób rząd [...] – Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej – to był kolejny sukces Stalina – [...]. TRJN miał zostać uznany przez zachodnie mocarstwa i w ten sposób Rząd RP w Londynie miał zniknąć ze sceny międzynarodowej.

Źródło: A. Paczkowski, *Początek konferencji w Jałcie* (wywiad przeprowadziła E. Zientara), www.muzhp.pl [dostęp: 22.02.2020].

Wymień decyzje w sprawie rządu polskiego podjęte podczas konferencji w Jałcie. Wyjaśnij, dlaczego te postanowienia przyczyniły się do umocnienia rządów komunistycznych w Polsce.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0–1)

Przyjrzyj się mapie, przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Integracja europejska w latach 1951–2013

Pierwszym krokiem w procesie integracji państw zachodnioeuropejskich było utworzenie na mocy traktatu paryskiego z 1951 roku Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Już sześć lat później dzięki podpisaniu traktatów rzymskich doszło do zacieśnienia współpracy – powołano do życia m.in. Europejską Wspólnotę Gospodarczą. W następnych latach przystępowały do niej kolejne państwa. W końcu lat 70. XX wieku po raz pierwszy obywatele państw członkowskich wyłonili w bezpośrednich wyborach swoich przedstawicieli na forum europejskim, czyli eurodeputowanych, którzy zasiedli w ławach Parlamentu Europejskiego w Strasburgu. Na początku lat 90. XX wieku zgodnie z traktatem z Maastricht doszło do przekształcenia się dotychczasowych struktur wspólnotowych w Unię Europejską. Chęć przyłączenia się do niej wyraziły kolejne państwa, m.in. z Europy Środkowo-Wschodniej, które po latach komunizmu widziały w tym kroku szansę na szybszą modernizację. Po prawie dziesięciu latach starań tych krajów w 2004 roku nastąpiło największe rozszerzenie w historii integracji europejskiej – do Unii Europejskiej wraz z Polską przystąpiło jeszcze dziewięć innych państw.

Pierwsze wybory do Parlamentu Europejskiego odbyły się w

- A. 6 państwach europejskich.
- B. 9 państwach europejskich.
- C. 15 państwach europejskich.
- D. 25 państwach europejskich.

Zadanie 7. (0–2)

Przyjrzyj się mapie, przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Zmiany terytorialne na ziemiach polskich po II wojnie światowej

Tekst 1.

Trzy głowy rządów uważają, że wschodnią granicą Polski winna być linia Curzona z odchyleniami w niektórych okolicach 5–8 km na korzyść Polski. Uznają one, że Polska winna otrzymać wydatne nabytki terytorialne na północy i zachodzie [...].

Źródło: *Polska i Wielka Brytania przed i po Konferencji Krymskiej. Dokumenty*, Londyn 1946, s. 10–12.

Tekst 2.

Rozdział IX. Polska

[...] b) Szefowie trzech rządów są zgodni co do tego, że zanim nastąpi ostateczne określenie zachodniej granicy Polski, byłe niemieckie terytoria na wschód od linii biegnącej od Morza Bałtyckiego bezpośrednio na zachód od Świnoujścia i stąd wzdłuż rzeki Odry do miejsca, gdzie wpada zachodnia Nysa, i wzdłuż zachodniej Nysy do granicy czechosłowackiej, łącznie z tą częścią Prus Wschodnich, która, zgodnie z porozumieniem osiągniętym na niniejszej konferencji, nie została oddana pod administrację Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i włączając obszar byłego Wolnego Miasta Gdańska, powinny znajdować się pod zarządem państwa polskiego i pod tym względem nie powinny być uważane za część radzieckiej strefy okupacyjnej Niemiec.

Źródło: *Ustalenia Konferencji w Poczdamie (1945) w sprawie Polski*, Centrum Dialogu Przelomy – Muzeum Narodowe w Szczecinie, www.przelomy.muzeum.szczecin.pl [dostęp: 16.02.2020].

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

I.	Zgodnie z fragmentem uchwały przedstawionym w tekście 1. zdecydowano o powojennej przynależności państwowej terytorium oznaczonego na mapie numerem 2.	P	F
II.	We fragmencie uchwały zacytowanym w tekście 2. mocarstwa zdecydowały, które państwo obejmie kontrolę nad terytorium oznaczonym na mapie numerem 1.	P	F

Zadanie 8. (0–1)

Przyjrzyj się ilustracji i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Karykatura. 22 czerwca 1941 roku

Zdaniem autora karykatury działanie III Rzeszy wynikało z

- A. chęci zaskoczenia przywódcy ZSRS będącego do dnia ataku Niemiec sojusznikiem Hitlera.
- B. wstrzymania przed 22 czerwca 1941 roku dostaw zaopatrzenia z Niemiec do ZSRS.
- C. próby odwetu przywódcy tego państwa za nielojalną politykę swojego sojusznika.
- D. realizacji postanowień *Układu o przyjaźni i granicach* zawartego w 1939 roku.

Zadanie 9. (0–1)

Przyjrzyj się mapie i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Europa po 1945 roku

----- granice wybranych państw z 1939 r.
 — granice państw po 1945 r.
 granice stref okupacyjnych

Z sytuacji przedstawionej na mapie wynika, że na skutek II wojny światowej

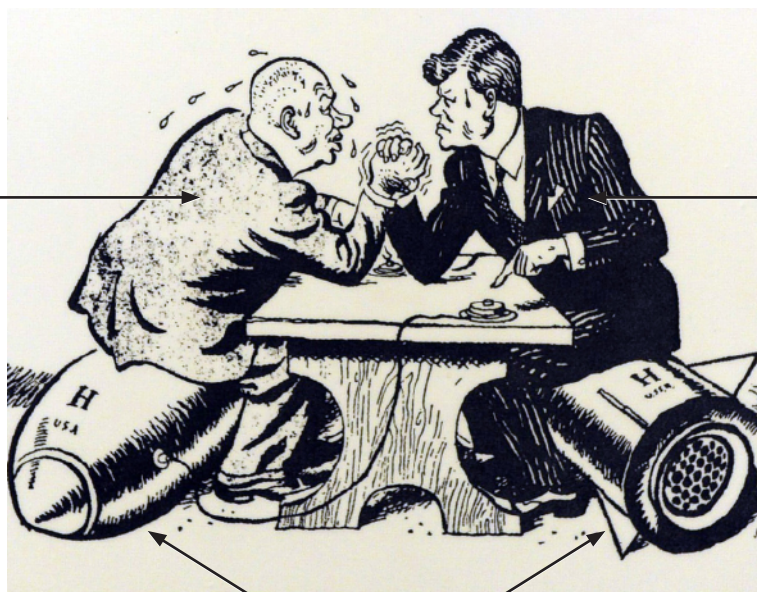
- A. rozszerzono terytorium Niemiec.
- B. włączono Litwę do Związku Sowieckiego.
- C. podzielono Czechosłowację na dwa państwa.
- D. przyłączono do Polski ziemie położone na wschodzie.

Zadanie 10. (0–2)

Przyjrzyj się ilustracji, przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Karykatura. Kryzys kubański

Przywódca ZSRS
Nikita Chruszczow

Prezydent USA
John F. Kennedy

rakiety z ładunkiem nuklearnym

– Od wiosny 1962 roku Sowieci zaczęli dostarczać na Kubę, cały czas obawiającą się interwencji amerykańskiej, części rakiet, które miały stać się nośnikami broni jądrowej – mówił profesor Paweł Wieczorkiewicz. – Chruszczow był przekonany, że Kuba, na której znajdują się sowieckie bomby atomowe, zostanie uwolniona od groźby interwencji, a ponadto, że możliwość umieszczenia szeregu baterii rakietowych tuż u wybrzeży amerykańskich [...] skłoni Stany Zjednoczone do większej ustępliwości.

Prezydent USA John F. Kennedy na to zgodzić się nie mógł. [...] Amerykanie doskonale wiedzieli o postępujących instalacjach sowieckiej broni rakietowej i atomowej na Kubie. Kennedy postawił więc sprawę na ostrzu noża. Nad Kubę skierowano jednostki lotnictwa amerykańskiego, rozpoczęto też blokadę morską wyspy. Ostrzeżono, że zostaną użyte siły przeciwko sowieckim transportowcom z bronią jądrową i rakietową zmierzającym ku wyspie.

– Chruszczow zareagował równie stanowczo – komentował historyk. – [...] Zmobilizowano sowieckie siły zbrojne i w ten sposób w końcu października 1962 roku oba supermocarstwa znalazły się na krawędzi wojny.

Ostatecznie kryzys kubański zakończył się kompromisem. Po latach historycy uznali, że więcej korzyści z konfliktu wynieśli Rosjanie [tzn. Sowieci]. – To nie był sukces spektakularny – mówił gość audycji – bo formalnie Związek Radziecki [Sowiecki] wycofał swoją broń atomową i rakietową z Kuby. Ale bez wątpienia był to sukces polityczny. Stany Zjednoczone, w zamian za taką decyzję, zobowiązały się do szanowania integralności terytorialnej Kuby. Castro mógł być spokojny o swój reżim. Nie groziła mu interwencja. Poza tym Amerykanie zobowiązali się do ograniczenia liczby swoich wyrzutni rakietowych w Turcji.

Źródło: *Kryzys kubański – świat na skraju wojny* (streszczenie audycji radiowej z 1997 r.), www.polskieradio.pl [dostęp: 11.03.2020].

Napisz, jak doszło do kryzysu kubańskiego oraz co doprowadziło do jego zakończenia. Odwołaj się do zamieszczonego tekstu oraz karykatury.

Zadanie 11. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Ceną, jaką świat zachodni zapłacił za pokonanie Niemiec w II wojnie światowej, były olbrzymie straty materialne i ludzkie. [...] Zdobycze terytorialne Armii Radzieckiej wyznaczyły zasięg kontroli Moskwy nad państwami, które znalazły się w strefie jej dominacji. Nie zamierzała ona wycofywać się z zajętych terytoriów, otwierała nowe fronty roszczeń terytorialnych, [...] stawiała do globalnej rywalizacji ze Stanami Zjednoczonymi [...]. Wydarzenia polityczne pierwszych powojennych lat rozwiały iluzję zachodnich rządów, że dzięki harmonijnej współpracy wszystkich uczestników antyhitlerowskiej koalicji możliwe będzie zbudowanie trwałego pokoju i zapobieżenie podziałom w Europie. [...]

Za priorytety swoich działań [w takiej sytuacji] rządy państw demokratycznych uznały: zdecydowane przeciwdziałanie rozprzestrzeniającej się ideologii komunistycznej, odbudowę gospodarki i zapobieżenie ewentualnym konfliktom oraz zapewnienie skutecznej obrony. Te cele wymagały bliskiej współpracy państw Europy Zachodniej i USA. [...] Realizacja tych założeń wiodła od planu Marshalla, [...] poprzez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali do Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. [...] Powstanie w 1949 r. Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego [...] wzmocniło proces integrowania się państw zachodniej demokracji. [...]

Źródło: R. Kupiecki, *Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego*, Warszawa 2016, s. 10–15.

Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego powstała, ponieważ państwa Europy Zachodniej i USA zamierzały w ten sposób

- A. utworzyć trwałą koalicję antyhitlerowską.
- B. przyspieszyć odbudowę gospodarczą świata.
- C. zapewnić sobie skuteczną obronę przed ZSRS.
- D. zakończyć rywalizację o dominację na Zachodzie.

Zadanie 12. (0–1)

Przyjrzyj się fotografii i wykonaj polecenie.

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1.–3.

Fotografia została wykonana w

A.	1939 roku,	ponieważ w tym czasie	1.	III Rzesza i Stany Zjednoczone utrzymywały stosunki dyplomatyczne.
			2.	Związek Sowiecki i III Rzesza współpracowały ze sobą w ramach sojuszu.
B.	1945 roku,		3.	Stany Zjednoczone i Związek Sowiecki toczyły wojnę przeciwko III Rzeszy.

Zadanie 13. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Fragmenty meldunków

Melduję, że z kół niemieckich powiatu Jarocin, doszła do nas wiadomość, że Niemcy wynaleźli nową broń w postaci torped. Torpedy te są już w p-kcji [produkcji] koło miasta Szczecin [...]. Jeden z Niemców wygadał się, że próby wykazały doskonałość tej broni oraz, że nowa p-kcja jej już się rozpoczęła. Przeprowadzony swego czasu przez lotnictwo amer. lot bombardujący na fabryki w których wyrabiają torpedy nie wyrządził znaczniejszych szkód. Polecitem śledzić tę sprawę, a szczególnie dowiedzieć się więcej szczegółów o tej broni.

Sprawa budowy „raket” przez Niemców na wyspie, rzekomo dla odwetu przeciwko Anglii przedstawia się następująco: Dn. 20.X.43 r. udałem się do informatora, który zeznał mi: Budowa wspomnianych raket odbywała się na jednej z wysp Bałtyku [...].

Źródło: Archiwum Akt Nowych w Warszawie, www.aan.gov.pl [dostęp: 22.02.2020].

Uzupełnij zdanie. Zaznacz A albo B oraz C albo D.

Z przedstawionych tekstów wynika, z osoby składające meldunki wykonywały działania o charakterze **A/B**, o czym świadczy **C/D**.

- I. **A.** wywiadowczym
B. dywersyjnym
- II. **C.** zbieranie informacji na temat dóbr służących wrogowi do prowadzenia wojny
D. atakowanie i niszczenie dóbr służących wrogowi do prowadzenia wojny

Zadanie 14. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

[...] po dwóch latach denazyfikacji i różnych form reedukacji w czterech strefach okupacyjnych Niemiec społeczeństwo niemieckie utwierdziło się w przekonaniu, że działalność Sojuszniczej Rady Kontroli kieruje się chęcią zemsty. Odrzucano denazyfikację jako działalność stygmatyzującą. Uważano, że skoro ukarano największych zbrodniarzy, można spokojnie zająć się swoim życiem. [...] Wracając do denazyfikacji można powiedzieć, że z góry skazana była ona na niepowodzenie i niespełnienie oczekiwań oraz wyobrażeń państw, byłych ofiar nazizmu, o sprawiedliwości dziejowej. Rozbudowana administracja, rozdęte procedury, schematyzm, ankiety ze 131 pytaniami, którą mieli wypełnić wszyscy pełniący ważne funkcje, lista z 99 kategoriami nazistów, wszystko to wymuszało ciągłe kompromisy między interesami komisji denazyfikacyjnych a ankietowanymi. W samej strefie amerykańskiej wypełniono 13 milionów takich kwestionariuszy. Często więc sprawy były przekazywane izbom orzekającym składającym się z Niemców. O winie lub niewinności decydowali sąsiedzi, przedstawiciele kościołów, odradzających się partii politycznych, pracodawcy.

Źródło: Prof. A. Wolff-Powęska: Niemcy odrzucali denazyfikację jako działalność stygmatyzującą, rozmawiał M. Szukała, 2016, www.dzieje.pl [dostęp: 16.02.2020].

Przeprowadzenie w powojennych Niemczech denazyfikacji miało polegać na

- A.** oparciu gospodarki niemieckiej na nowych, wolnorynkowych zasadach organizacji.
- B.** przywróceniu narodowi niemieckiemu demokratycznych metod rządzenia państwem.
- C.** pozbawieniu Niemiec przemysłu zbrojeniowego zagrażającego światowemu pokojowi.
- D.** usunięciu z życia publicznego osób bezpośrednio związanych z systemem nazistowskim.

Zadanie 15. (0–3)

Przyjrzyj się mapie, przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenia zdań.

Europa w latach II wojny światowej – sytuacja przed utworzeniem drugiego frontu

Pierwsze spotkanie przywódców tzw. Wielkiej Trójki odbyło się w Teheranie ponad dwa lata po rozpoczęciu przez Niemców realizacji planu Barbarossa. Atak III Rzeszy na ZSRS w 1941 roku doprowadził do powstania w ciągu kolejnych miesięcy sojuszu Związku Sowieckiego, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Jednak dopiero w Teheranie zapadła decyzja o utworzeniu drugiego frontu na zachodzie Europy. W czasie trwania konferencji Winston Churchill musiał zrezygnować z planu przeprowadzenia operacji desantowej na Bałkanach. Zgodnie z ustaleniami działania militarne określane jako drugi front rozpoczęto w czerwcu 1944 roku.

- I. Decyzję o utworzeniu drugiego frontu podjęto w roku
 - A. 1941.
 - B. 1943.
 - C. 1945.

- II. Działania militarne określane mianem drugiego frontu rozpoczęły się operacją wojsk alianckich na terenie
 - A. zachodniej Chorwacji.
 - B. południowych Włoch.
 - C. północnej Francji.

- III. Otwarcie drugiego frontu nastąpiło w formie
 - A. oblężenia.
 - B. nalotu.
 - C. desantu.

Zadanie 16. (0–2)

Przyjrzyj się mapie, przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Fragmenty audycji z profesorem Januszem Stefanowiczem

Ustalenia w sprawie Berlina

Od zakończenia II wojny światowej stosunki między Związkiem Sowieckim a zachodnimi mocarstwami pogarszały się. Podczas konferencji w Poczdamie ustalono, że Berlin będzie stanowić obszar specjalny, okupowany przez ZSRR, Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i Francję. Ustalono, że miasto będzie zarządzane wspólnie przez Komendanturę Sojuszniczą, w której znajdą się przedstawiciele wszystkich stron. – Miało to symbolizować jedność Berlina – komentował historyk.

Początek blokady

Bezpośrednią przyczyną kryzysu stała się reforma walutowa przeprowadzona, bez uzgodnienia z ZSRS, przez zachodnich aliantów w ich strefach okupacyjnych. W nocy z 23–24 czerwca 1948 władze ZSRS odcięły dostawy energii elektrycznej oraz zablokowały wszystkie drogi lądowe i wodne w Berlinie Zachodnim. Rozpoczęła się blokada miasta, która trwała prawie 11 miesięcy. [...]

Niezwykła operacja

Wobec działań Związku Sowieckiego zachodnie mocarstwa utworzyły mosty powietrzne. [...] Dzięki niespotykanej mobilizacji lotnictwa [...] udało się utrzymać zaopatrzenie w żywność, paliwa i opał dla mieszkańców Berlina Zachodniego. W czasie trwania blokady w ramach mostu powietrznego odbyło się ok. 277 tysięcy lotów.

Konsekwencje blokady

– Utworzenie mostu powietrznego nad Berlinem było wielkim osiągnięciem technicznym – powiedział prof. Stefanowicz. – Pod jego wpływem załamał się sam Stalin, który w maju 1949 r. odstąpił od blokady zachodnich stref miasta. Blokada Berlina uzmysłowiła, że nie da się utrzymać jedności między zwycięskimi mocarstwami i że prędzej czy później Niemcy zostaną podzielone na dwa odrębne państwa. 23 maja 1949 powstała Republika Federalna Niemiec. 7 października tego samego roku proklamowano Niemiecką Republikę Demokratyczną.

Źródło: *Sowiecka blokada Berlina*, prof. Janusz Stefanowicz w audycji Agnieszki Steckiej z cyklu *Dźwiękowy przewodnik po najnowszej historii Niemiec*, www.polskieradio.pl [dostęp: 21.02.2020].

Napisz krótką notatkę na temat powstania RFN i NRD. Wyjaśnij, jaka była sytuacja Niemiec po zakończeniu II wojny światowej i dlaczego powstały dwa państwa niemieckie. Użyj pojęć: zimna wojna i kryzys berliński.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....